

A. B. STRIMAITIS,
 SEKRETORIUS S. L. A.
 307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNĖ

SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 13 New York, 29 Kovo (March) 1912. Vol. V.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1875.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
 At 307 W. 30th St., New York, N. Y.

A. B. Strimaitis Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.00
 To Foreign Countries \$2.00

All communications should be addressed to:
 "TEVYNĖ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.
 Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kas penktadienis

V. K. Račkuskas Editor (Redaktorius)

PRENUMERATA METUI

Suvienytose Valstijose \$1.00
 Kitose viešpatystėse \$2.00

Kreipiantis su visokiais reikalais adresuokite:
 "TEVYNĖ" 307 W. 30th St. NEW YORK, N. Y.

VINCAS DAUNORA
 APTIEKORIUS
 UZLAIKO SAVO LOČNOI APTIEKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
 NUO VISŲ LIGŲ. KREIPKIS PAS SAVO ANI ŠIO ANTRAŠO
 229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4th GATVĖS BROOKLYN N.Y.

"BIRUTĖ"
 LIETUVIŲ SPAUDOS VEIDRODIS

Savaitinis laikraštis, skiriamas visiems lietuviams (beina kas penktadienį) (Mazojoje arba Prūsų Lietuvoje)

"Birutė" yra vienatinis prūsų lietuvių laikraštis, besirūpinąs atgaivinti savo brolius tautiškai. Spausdinamas lietuviškomis raidėmis. Eina trečius metus ir supazindina savo skaitytojus su reikalais prūsų lietuvių, šale to praneša apie lietuvių tautišką ir kulturišką kilimą Didž. Lietuvoje, Amerikoje ir Anglijoje.

"Birutė" kainuoja visose Spv. Valstijose fiktais \$1.50 metams. Galima užsisakyti per A. B. Strimaitį, 307 W. 30th str. New York, N. Y., arba stačiai "Birutės" išleistuvėje, kurios adresas yra Šioks:

J. Vanagaitis,
 7 | 8 Wasserstrasse, Tiisit, Germany.

B. SULKOWSKI & CO.
 Didžiausias Provy Biuras.

Užskaitingai vedam visokias provas Lietuvoje ir Amerikoje. Išjėškim dalis turty ir pui gines skolas, padavom kontraktus, do viernastis ir kitus dokumentus su konsulo padudijimu. Parduo-
 dam laivakortes ant geriausių laivų, \$23 į Roterdamą.
 Visose reikaluose roda dykai, adresuokit:

B. Sulkowski & Co.

22 Beimon Ave. Newark, N. J.

Dr. A. Sliupite-Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyru.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.
 (tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakars.
 TELEPHONAS GREENPOINT 8

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Paduo laivakortes ant visų linių, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmatau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau goviernostis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskoijos valdzia. Užlaikau svetainę mitingams ir veselioms. Iš tolesnių miestų meldzu atsisaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

171 kuopos nariams, susirinkimai 171 kuopos atsibus pirmą nedėdienį po pirmą kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare salėje D. L. K. Keistužio, Bentleyville, Pa. Visi seni nariai ateikite užsimokėti ir kurie norite prisirašyti nauji, galite prisirašyti. Mat. Gramas.

Masquerade-Balius!

S.L.A. 142 kuopa parengia puikų Masquerade-Balių subatoje, 13 d. balandžio (April), 1912 m. Ricio svetainėje, kampas State ir Court st., New Haven, Conn. Balius prasidės 7:30 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakčiai. Yra paskirta trys "praizai": 1 — Labai puikus "Punch Set"; 2 — Gražus lietsargis (umbrella) ir 3 — Budinantis laikrodys (alarm clock). Mandagiausei ir juokingiausei masquerade'oje pasielgusieji, gaus "praizus". Kviečia visus gerb. lietuvius ir lietuves atsilankyti į taip juokingą ir gražų balių. Jau labai senai New Haven'o lietuviai matė tokį puikų pasilinksminimą. Nepamirškite visi pribūti. KOMITETAS.

Pirmas balius su prakalbomis.

Rengiamas 47 kuop. S. L. A. atsibus subatoje, 13 d. Balandžio 1912 m. po No 27 Dayton Ave., Passaic, N. J. Visi lietuviai ir lietuvaitės kaip vietiniai, taip ir aplinkiniai, malonesite atsilankyti į šį linksmą vakarėlį, prieg tam bus prakalbos, kalbės du kalbėtojai, vienas iš Bradlyno, antras iš New Yorko.

Prasidės 6 valandą vakare. Įeiga. 25c. (15).
S. L. A. 47 kp. Komitetas.

BŪK MANDAGUS!
Nusipirk
ETIKETA
arba

Taisykles, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiėjime su kitais. Ten rasi suvirš 300 pamokinių gražaus pasielgimo dėl visų visokiuose atvejuose. Kaina tik 25 centai. Adresuokite:
Mary M. Rice-Herman, 112 E. 19-th St., New York, NY.

Farmos!

New Yorko lietuviškoj kolonijoj da daug farmų yra nepardotų, čia prekės nekurių: 86 akieriai už 2.100 dol., 99 ak. už 1000 dol., 100 ak. už 2000, 135 už 2000 ir daug kitokių brangesnių ir pigesnių, daug čia lietuvių gyvena apsipirkę farmas, visos su būdinkais reikalingais gspadorystėj. Rašit apie artesnes žinias reikia pas George Kleek, Poolville, N. Y. įdedant už 2c. markę dėl atsakymo. (15).

Reikalauname žmonių.

Mokame \$20 algos ant savaitės dėl agentų, kurie parduoda auksinius, sidabrinus ir nikelio laikrodėlius (zegorėlius) su lenčiūgėlais tarpe savo pažįstamų ir kitų ant mėnesinės išmokesties, po \$1 ir po \$2 ant mėnesio. Reikalauname keliaujančių agentų, kurie važinėtu nuo vieno miesto į kitą, taipogi reikalaujame vietinių agentų, kurie būtų ant vienos vietos. Mokame \$20 algos ant savaitės agentams, kurie visą savo laiką dirba dėl mus, \$8 algos ant savaitės agentams, kurie dirba tik vakarais, užbaigę savo dienos darbą. Reikalauname žmonių tik tiktai gero vedimosi ir blaivų, o taipogi norėtume žinoti jų dabartinį užsiėmimą. (16)

North American Sales Company.

Box 951—Dept. 79 New York.

Tik \$2 50 už 3-is kningas.

1 Krituliai išviesos, bei abrozai, turi savyje 22 dideliu paveikslus su pritaikintomis ištraukomis išrašytų garsingų vyrų, visa kninga sužadina skaitytojuje mislį ir akivumą. 35c.

2 Gyvenimas Jėz aus, pagal naujausius ištyrimus, Kningelė pilna akvumo ir naudinga kaip dievuotiems, taip ir nedievuotiems. 35c.

3 Biblija, tai esti visas šventas raštas, seno ir naujo testamento, į lietuviškąją kalbą perstatytas ir išnaujo perveizdeta (Lotin škoms raidems) Berlyne 1908 pusi. 848 ir 279, viso 1129. Gražiai apdaryta. \$3.00

Už visas bus \$3.70

Bet jeigu kas paims visas 3-is kningas kartu, atiduosis visas už \$2.50 ir prisiuntimo kaštus apmokės. Reikalaujam agentu ir duodam gerą nuošimtį. adresuokit: (16)

K. J. Intas,

P. O. Box 1724 New York, N. Y.

NAMINE MOKYKLA

- GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
- VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityt ir rašyt bemokinio 15c.
- ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
- NAUJAS BUDAS mokintis rašyt be mokinio 10c.

Plačiau siūskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUŠKA

Gydo visokias ligas, moterų, vaikų ir vyrų.

Valandos: { 9 iki 11 išryto
Nuo 3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

Gyvenimas ir ofisas:

1749 So. Halsted st. Chicago, Ill.

AKIS IŠAGZAMINUOJU DYKAI

Pritaikant stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

399a Broadway, arti A st.
So. Boston, Mass.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akreanu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo. Apleisti auksu ant 20 metu dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. Absolutizškai tikras laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. Gwarantuotas ant 20 metu. Ypatinga dovana: mes pasiūsimė tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jaigu neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, nemokėkite nei vieno cento. Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus AUKSU aplietas LENCIUGELIS su prikabalu už DYKĄ prie kiekvieno laikrodžio.

Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago

Kaip likti Amerikos piliečiu.

Kningutė Lietuviškoje ir Angliškoje kalboje. Turinys: Įstatymai apie pilietybę; Klausimai ir atsakymai išsiimant popieras; Suvienytų Valstijų Konstitucija; Neprigulmybės deklaracija ir Konfederacijos straipsniai. — Lietuvių Amerikos Ūkėjų Klubas, matydamas, kad kiekvienam yra reikalinga tapti šios šalies piliečiu, išleido šią kningelę savo triūsu. Kningelės čienia tik 25c. Todėl, norintieji gauti šią kningelę, turi podraug su užsakymu prisiūsti ir 25 centus krasos ženkleliais arba per "Money Orderį". Adresuokite: Lithuanian American Citizens Club.

372 Bedford Av., Brooklyn, N. Y.

Moteris ir kooperacija.

(Žiūr. N12 "Tėvynės").

Pirmutinė kooperacijų nauda — tai palengvinimas gyvenimo, būtent sumažinimas išlaidų pragyvenimui, o atsiekiama tai tuomi, kad kooperacijos dalininkai, patys būdami ūkėjais, ne tiek jieško kooperatyviškose savo krautuvėse dividendų, kiek prieinamos kainos už prekes. Aiškus dalykas, kad perkant prekių (tavoro) daug, jis pigiau atsieina. Leiskime, kad kelios aplinkinių miestelių kooperatyviškos krautuvės susideda kruvon, išsirenka sau centrą ir visos sykiu užsako sau iš vienos firmos tokias prekes, kurių daugiausia išsina: mėsa, miltai ir tt. Žinoma, kad tokiu būdu prekės gaunama pigiau, tad pigiau jas perkasi kooperacijų dalininkai.

Dėl paveizdos čion privesiu kelias skaitlines, kurios parodys, kiek mes mokame už prekes krautuvėse, o kiek jos atneša farmeriams (ūkininkams) ir fabrikams.

Tūlas kainas imsiu iš New Yorko rinkos.

Farmeris parduoda už:	Ūkėjai užmoka:
peaches (persikai) 30c. ragazė;	\$1.25 ragazė;
pasternokas 75c. bačka;	\$2.50 bačka;
kukuruza (korn) 50c. už 100;	40c. už 12;
kantalupai (melonai) \$1.00 už 100	\$15.00 už 100;
kopustai \$1.50 už 100;	\$10.00 už 100;
ridikai (radish) 15c. už 12 pundelių;	60c. už 12 p.;
kopustai (rauginimui) 40c. už 12 galvų; 10c. svaras;	
kiaušiniai 8, 10 ir 12c. už 12;	25, 35, 50c. už 12.

Pennsylvanijos Žemdirbystės Departamentas apskaitliavo, kiek procentų suima įvairūs tarpininkai perkupčiai iki prekės patenka į virtuvę. Sviestas jiems atneša pelno 50 iki 60%; obuoliai — 80%; vištos — 75%; bulbių bušelis — 80%; viščiukai 88%; braškės — 95%; saldžios bulbės — 80%; salerai — 60%; svogūnai (čibuliai) 260%; apelsinai (orange) 400%! Iš tų kelių skaitlinių matosi, kad ūkėjai ant visų prekių dvigubai, trigubai, ir net dešimteriopai daugiau išmoka įvairiems tarpininkams perkupčiams, kurių skaitlius sumažėtų, jei ūkėjai rįstųsi į kooperatyvišką, t.y. vartotojų draugijas. Tuo būdu (žinoma, su išlyga, kad tokios kooperacijos turi būti tvirtos, su daugybe narių ir su... pinigais), daugelis prekių, kaip antai: bulbės, vaisiai, kiaušiniai, mėsa, miltai ir tp. eity pas ūkėją tiesiai nuo farmerių, tikrai kooperatyviškai krautuvei tarpininkaujant. Dabar-gi tarpininkauja keli žmonės: agentas, kurs superka nuo armerių, sandelių savininkas (wholesale), superkas nuo agento, krautuvninkas, perkąs iš sandelių (wholesale).

Maisto brangybė daugelyje Europos šalių priverstė žmones rįsties į kooperacijas. Bandymai atnešė pageidaujamas pasekmes. Labjusia prasiplatino kooperacijos Anglijoje ir Škotijoje. Šičion pakalbėsiu apie vieną tokią; apie ją (nors neaiškiai) buvo užsiminęs savo straipsnyje ir p. Z. Jank. Yra tai garsioji Rochdale kooperacija.

1844 m. 28 neturtingi darbininkai audėjai suprato, kad jų bureliui, maž beuždirbančiam, o daug pragyvenančiam, nelieka nieko, kaip surasti būdas pagerinti savo gyvenimą arba pražūti. Nutarė tatau įsteigti kooperatyvišką draugystę ir visi įmokėjo po 1 sv. sterlingų (\$5). Akcijų savininkai turėjo tiesą gauti tam tikrą nuošimtį nuo jų išmokamų pinigų už prekes.

Naujai įsikūnijusi draugystė sudėjo tikrai \$140 ir su ta menka suma pinigų pradėjo versties. Šiandien prie tos kooperacijos priklauso 11 milijonų, 250 tūkstančių narių; kapitalo turi 157 milijonų dolarių, atidėtų pinigų — 25 mil. dolarių ir 60 mil. dol. vertės šiaip turto. Metinė draugijos apyvarta siekia 600 milijonų dolarių, iš ko atlieka pelno nariams 84 mil. dolarių.

Žinoma, tokių milžiniškų kooperacijų mes, lietuviai, o ypatingai amerikiečiai, negalime turėti net ir sapne. Bet gi tai gali būti mums paveizda, kad ir iš mažo prasidėjus galima daug kas atsiekti, tik reikia stropumo, teisingumo ir vienybės.

Paveizdan, ar lietuvių tirščiau apgyventose vietose, kaip Chicago, Brooklyn, New York, Philadelphia, Boston, Baltimore, Cleveland, Scranton, Waterbury ir tt. ir tt., ar tose vietose negalėtų puikiai užsilaikyti keli, ar net ir keliolika kooperatyviškų krautuvių skyriai? Leiskime, Brooklyne įsikuria kooperacija ir atidaro krautuves: tris ar keturias Williamsburge, vieną Central Brooklyne, vieną S. Brooklyne, dvi ar tris New Yorke, vieną Maspeth ir tt. Tokios krautuvės turi savo centrą, kuriame surenkama užsakymai prekių ir atskaitos. Prekės imama vienoje vietoje ir daug ant sykio, kas atsieina pigiau. Didžiama kolonijoje gyvenančių lietuvių prisirašo prie savo skyriaus ir tampa savų krautuvių ūkėjais.

Toks būdas centralizavimosi galėtų įvykti visur, kur tik gyvena arti viens nuo kito bureliai lietuvių. Kaip tai būtų gražu ir naudinga! Ir visa tai (iš didesnės dalies) priklauso nuo mūsų moterų, ant kurių pečių atgula rūpa užlaikyti namus, pirkti prekes ir gaminti valgis.

Šį darbą, t.y. organizavimą tokių kooperatyviškų krautuvių, turėtų imti į rankas mūsų draugijos ir didesnės mūsų organizacijų kuopos. Tegul viena draugija mieste išdirba tinkamą planą kooperacijai, kurion susirašys visi draugijos nariai; paskui su tuo planu reikia supažindinti kitos draugijos ir suvienytomis spėkomis galima įsteigti mieste dvi-tris kooperatyviškos krautuvės. Kooperacijų (draugysčių) nariai — tai vis savų krautuvių ūkėjai. Nėra abejonės, kad, tokiu būdu veikiant, netrukus pas mus kooperacijos žydėte žydėtų.

Šį klausimą turėtų visi mūsų laikraščiai gvildinti ir pavesti savo skiltyse tam tikrą skyrių žinioms apie kooperacijų užlaikomas krautuves. Kooperacijose veikdami netik sau naudą nešime, bet ir prie ateities rengsimės. Ir dar syki patėmysiu, kad mūsų moteris privalo atsizvelgti į kooperatyviškų krautuvių klausimą: remti jį visur, agituoti draugystėse už jų steigimą ir palaikymą, raginti savo vyrus dėtis prie jų ir neaplenkti koop. krautuvių ten, kur jos yra.

Moteris.

Iš visuomenės mokslų srities.

Kas tai yra "Ekonomiškasis Mokslas"?

(Pagal Bogdanovą, G. B. as).

Didelėje žmonijos išsivystymo historijoje pavienių žmonių kova už būvį vis kas kart aiškiau užsizymi iš atžvilgio į tai, kad ji mūsų gadynėje yra vedama su aiškesniu minių susipratimu ir kad tampa bendra visiems beveik žmonėms be luomų skirtumo.

Kova už būvį su susipratimu, arba, kitaip sakant, triūsų, vadiname žmogaus spėkų išaikvojimą iš anksto suprastojo tikslo atsiekimui, o tikslas tas yra tai užganėdijimas—kokio nors neatmetamo ir nepašalinamo gyvenimiško reikalo.

Triūsas gali būti pavadintas triūsų "individuališkai—naudingų", t. y. naudingų tikrai tam žmogui, kuris triūsis, paveizdan pavienio žmogaus valgymas, rėdymas; žmogus, aikvodamas savo energiją vien savo skilvio užganėdijimui, t. y. valgydamas pagamintus maistui produktus, atneša naudą tikrai sau, per tai ir toks triūsas vadinasi "individuališkai (asabiškai) naudingas." Ekonomiškasis mokslas neturi nieko bendra su panašiu triūsų ir nesvarsto jo.

Ekonomiškasis mokslas aptaria tik tokį triūsą, kurį mes galime pavadinti visuomeniškai naudingą, t. y. tokį triūsą, kuris atneša naudą ne pavieniai ypač, bet visuomenei, kurios nariu yra ta triūsianti ypač. Prie to, jokio nėra skirtumo tame, dėl kokių pobūdžių žmogus triūsis, ar savo gyvenimo reikalų užganėdijimui jis yra priverstas triūsties, ar iš kokių kitų pobūdžių. Net triūsas vergo, dirbančio dėl to tik, kad už tinginiavimą bus baudžiamas, triūsas darbininko, drebančio prieš alkanos mirties vaizdą, yra visuomeniškai naudingas triūsas, neša neša žinomą dalį naudos tai žmonių draugijai, prie kurios priklauso, ar kurios tarpe juodu veikia, t. y. tas vergas ir darbininkas, ir juodu tatau dirba, kad užganėdijus kitų žmonių reikalavimus.

Į užklausimą—kokis triūsas galima pavadinti visuomeniškai naudingą, ekonomiškasis mokslas, ne užsiimdamas perkratinėjimu įvairių "reikalavimų", atsako, kad žėdnas triūsas, kokiais nebūtų atžvilgiais reikalingas visuomenei, yra "visuomeniškai naudingas", neatsižūrind į tai, ar jis užganėdina būtinus ir neatmetamus reikalavimus, ar tik pašalinius, ar prigimtus, ar tik, žmonėms besiplėtojant, atsiradusius; iš to išeidami, mes galime pavadinti visuomeniškai naudingą triūsų triūsą ūkininko—žemdirbio ir laikrodininko, mokytojo ir tarno, ir t. t.

Kadangi aptariamasis "visuomeniškai naudingas triūsas" apsirėiškia dabartiniame žmonijos gyvenime, kaip išdirbystė, tad mes tolesniai ir vadinsime jį tuo vardu.

Išdirbystė, plačioje to žodžio prasmėje, yra tai žmonių kova su išlaukine gamta, arba, kitaip sakant, yra tai gamtos pavergimas. Toje kovoje žmogus pasinaudoja gamtos spėkomis, pavergęs ją savo rei-

kalams ir išrokavimams.

Išdirbystė padalinama į dvi dali: technišką ir visuomenišką.

Technišką išdirbystę yra tai triūsiančio atsinešimas į išlaukinę gamtą, ir tą išdirbystės šaką plačiai aptaria techniškai mokslai, kaip tai: mechanika, technologija ir t. p. ir gamtos mokslai, kaip matematika, fizika, chemija, biologija ir kt.

Visuomenišką išdirbystės dalį tveria visie santikiai, kuriuos triūsiantysis turi su kitais žmonėmis. Jau pačiame to triūsio pavadinime—"visuomeniškai—naudingas triūsas"—aiškiai užsizymi tai, kad jis yra pamatinis ir bendras: žmonės dirba ir triūsi vieni kitiems, tai yra visiems; iš to išėina, kad jie yra tarsi susirišę į sąjungą, įėję į sutartį iš vieno kovoti su gamta.

Tas visiems bendras atsinešimas iš atžvilgio į atskirus atsitikimus gauna ir skirtingas išveizdas, kuriuos galima suvesti į sekantiems pamatinius pavadinimus: paprastas bendradarbiavimas, kuomet darbininkai visi kartu atlieka vieną darbą; darbo padalinimas, kuomet atskiras duotinės išdirbystės proceso dalis atlieka pavieniai ar kuopomis pasidalinę darbininkai; pasivedimas, ar privatinis darbo padalinimo būdas, kuomet vienas žmogus pasiveda kitam ir klauso jo paliepimų.

Kaip paminėjome augščiau, ekonomiškasis mokslas aptaria visuomeniškai naudingą triūsą; toliau patėmysime, kad mokslas ir iš visuomeniškai naudingo triūsio aptaria tik atsinešimą žmonių į žmones, jų bendrą šiokioje ar tokioje formoje triūsą, t. y. visuomenišką išdirbystę, o ne technišką, arba atsinešimą žmogaus į išlaukinę gamtą.

Jau nuosenovės laikų mokslas padalindavo visuomeniškai naudingą darbą, arba triūsą, į "produktyvišką" ir "neproduktyvišką". Produktyviškas triūsas yra tai darbas, kuriuo pagaminama naudingi apčiuopiami ir matomi daigtai—paveizdan, dirbtuvėje dirbas darbininkas pagamina naudingus, apčiuopiamus ir matomus daigtus. Neproduktyvišku triūsą vadinta tokis darbas, kuris neduoda jokio matomo daigto, kaip savo pasekmę; paveizdan kalbėtojo, mokytojo ir t. p. triūsas. Bet tas skyrimas nėra teisingas; jai mes pasinaudotume juo ir dabar, tad būtume priversti pasakyti, kad ir tokis darbas, kaip gabenimas prekių (tavorų) iš vienos vietos į kitą, irgi nėra produktyviškas, nesa pats savaimi nepagamina jokio matomo daigto; o kad gabenimas turi neužginčijamai didelę svarbą visuomenės gyvenime—sulig to mes neturime reikalo abejoti. Galima būtų tą skyrimą pakreipti kiton pusen, būtent šiaip kiekvienas visuomeniškai—naudingas darbas, su kurio pagalba daroma šiokios ar kitokios atmainos išlaukinėje gamtoje, gali būti pavadintas produktyvišku, nesa turi savo pasekmes. Bet tokiu būdu prieiname prie galutinio išvedimo, jog visai nėra reikalinga laikyties kokio ten skyrimo, nesa kiekvienas darbas, kuris yra visuomeniškai naudingas, jau tuo pačiu yra ir produktyviškas. Kitaip negali būti. Jai darbas atneša visuome-

nei naudą (kaip ir vadiname jį—“visuomeniškai naudingas triūsas”), tad jis palieka savo pageidaujamas pasekmes, ar tai įnešdamas kokias nors atmainas į išlaikinę gamtą, ar tai darydamas įspūdį ant kitų. Paveizdan—rašytojo darbas daro įtakę į skaitytojus vien tik per kningą, kurią rašytojas parašė—čia matome naudą, ir darbas yra produktyviškas; kalbėtojo triūsas yra naudingas klausytojams tuo atžvilgiu, kad jų ausis paliečia jojo ištariami žodžiai, ir tas darbas yra produktyviškas ir t. t.

Kitados labai svarbią rolę moksle žaidė tas skyrimas triūso, arba darbo, į produktyvišką ir ne produktyvišką, nesa į ekonomišką mokslą įtraukiama buvo tiksliai tie žmonių santikiai, kurie būdavo užtėmiami “produktyviško” triūso srityje. Bet, antra puse vertus, kas žino, ar būtų kokia nauda mokslui, ar aiškimumui visų apsiereiškimų taisykliškumu iš to, jai nusiųektų beklaidingai nurodyti to skyrimo sienos. Męs norėtume manyti, kad ne; nesa dalykas tame, kad toksai skyrimas įneštų į grynai visuomenišką mokslą, į mokslą apie žmonių santikius, negeistiną tam mokslui skyrimą, arba jo aprubežiavimą. O tuom tarpu, kaip męs aiškiai matome, atsinešimas žmonių vienu į kitus gali būti vienodas, ar bent turėtų būti vienodas, kaip išdirbystėje materijališkų daigtų, t. y. matomų, taip lygai ir žmonių, kurių triūsas nepagamina materijališkų, arba matomų, daigtų.

Su išdirbyste rišasi taip vadinamas produktų, ar prekių išdalinimas, (toje prasmėje męs vartosime vieną tik žodį išdalinimas).

Męs žinome, kad greta išdirbystės yra, taip saktant, vartojimas, ypatiškas vartojimas — tą dalyką plačiai aptaria fizijologijos mokslas, arba mokslas apie organizmą. Kas išdirbama, tai yra ir suvartojama. Kadangi,—aiškiai suprantoma,— išdirbystė negalėtų būti visuomeniškai—naudinga, jai jos produktai kaip materijališki, taip ir nematerijališki negalėtų šiokiu ar kitokiu būdu patekti ypatiškam visuomenės narių suvartojimui, tad ir matome, kad išdalinimas lošia čia ne jaib kokią pašalinę rolę; tatau visuomeniškai išdirbystei ir ypatiškam suvartojimui tarpininkauja išdalinimas—visuomeniškas procesas, su kurio pagalba triūso produktas patenka suvartotojui.

Tą išdalinimo procesą tveria įvairių įvairiausių santikiai, viešpataujantie žmonių tarpe. Vienok pati to proceso esybė yra visur viena ir ta pati: pavieni ypat pradeda pripažinti “savu” kokį nors visuomeniškos išdirbystės produktą, t. y. pripažįstąjį daigtu, kurį ji pati, kaip individualas, gali vartoti, kiti gi draugijos nariai tam nesipriešina.

Išdalinimo būdus męs galime suvesti į dvi pamatini išvaizdi: išdalinimas tiesus, arba organizuotas, su tvarkytas, ir išdalinimas netiesus, neorganizuotas, netvarkytas. Organizuotuoju išdalinimu vadiname tokį prekių išdalinimo būdą, kuomet viena valia, ar tai ypatos, ar visuomenės, nurodo atskiriems žmonėms

jųjų dalį visuomeniškame produkte. *Paveizda*—vergų savininkas prisavina sau visus vergų triūso produktus, suteikdamas iš jų daugybės vergams jų dalis, reikalingas išsimaitinimui; antrą pavyzdį galima paimti iš giminiškų bendrijų gyvenimo, kur giminės galva padalina visus giminiškos bendrijos pagamintus produktus tarp bendrijos narių. Išdalinimas netiesus arba neorganizuotas yra tuomet, kuomet visuomeniškas produktas pirm, negu patekti į suvartotojo rankas, pereina maino keliais per kelių ypatų rankas, kaipojųjų savastis, išmainyta ant kitų produktų, ar tai pavidale pinigų, ar kokių kitų prekių. *Paveizda*. Pardavinėjimo ar maino keliais kokis nors išdirbystės produktas patenka iš dirbtuvės pas didesnių pirklį, nuo jo—pas mažesni, iš čia kartais patenka dar mažesniui ir ant galo jau—suvartotojui.

Jai suformuosime supratimą apie tai, kas tai yra ekonomiškasis mokslas, turėsime tarti: mokslas, tyrinėjās visuomeniškus išdirbystės ir išdalinimo santikius jųjų atmainose, išsivystyme ir nupuolime vadinasi ekonomiškuoju mokslu.

Paaiškinimo dėlei privalome patėmyti, jog gana būtų tarti, kad ekonomiškasis mokslas labjau apkalba išdirbystę negu išdalinimą, nesa išdalinimas yra čia tiek tik aptariamasis, kiek rišasi su išdirbyste. Paveizdan, vienam luomui priklauso išdirbystės įrankiai ir medžiaga, o kitam luomui tik sava darbo spēka, ir kadangi čia matome viešpatavimą vieno luomo ant kito, tad ir privalome suprasti, jog čion ir apsiereiškia išdirbystės ir išdalinimo santikiai tarp minėtų luomų.

Visuomeniški santikiai atsimaino, kaip ir viskas gamtoje. Tame jų atsimainime apsiereiškia tai progresas, tai nupuolimas visuomenės spēkų, tai visuomenės laimėjimai kovoje su gamta, tai pralaimėjimai. Męs žinome, kad kitados žmonės gyveno mažomis kuopelėmis, susirišusiomis į mažas bendrijas, visai nepriklausančias vienos nuo kitų; tuokart, aiškus dalykas, išdirbystės santikiai buvo visai paprasti ir išdalinimo sistemas buvo tiesus, organizuotas. Dabar gi, kaip matome, žmonių draugijos yra milžiniškai didelės, išdirbystės ir išdalinimo procesas yra labai sudėtinis; vienok dabartė rišasi su praecities laikais nepertraukiame vystymosi grandija. Būdavo žmonijos gyvenime ir tokie apsiereiškimai, kad draugijos spēkos nupuldavo žemyn, išdirbystės ir išdalinimo procesas tapdavo iš sudėtinio paprastu, draugija nuslinkdavo nuo laipsnio, kurį buvo pasiekusi per daugelį amžių ir čia ekonomiškasis mokslas turi peržiūrėti nepertraukiamą grandiją atomainų, tik jau ne plėtojimosi, bet nupuolimo, arba degradacijos. Tuose tad klausimuose: išsivystyme ir nupuolime ir yra visa mokslo svarba, nesa tū įrankis, su kuriuo žmonija kovoja už savo gyvybę ir protišką prasiplėtoją.

REIKALUOSE

SLA. Pildomosios Tarybos tarimas N6.

52-os SLA. kuopos narys, Jonas Banys, netekęs anglies kasyklose vienos rankos ir vienos akies, kreipėsi į SLA. Pildomąją Tarybą, kad jo neišbrauktų iš

narių skaitliaus už nemokėjimą Susivienijimui prigulintųjų mokesčių iki jis galės užsimokėti visas užsivilkusias mokesčius. Jo atsišaukimą į Pild. Tarybą paliūdiuja 52-os kuopos valdyba, kuri, paremdama Baniui atsišaukimą, prašo, kad Pild. Taryba prailgintų jo mokesčiams laiką su šia išlyga: jai J. Banys mirtų tame laike, tad posmertinė nebūs jam išmokėta; o pradėjęs mokėti, mokės, kaip senas narys, ir bus laikomas SLA. nariu. Kitaip, jai būtų išbrauktas, tai be kojos ir akies jau nebegalėtų išnaujo įstoti į SLA.

Pildomosios Tarybos balsavimas:

1). Įnešu, kad Jonui Baniui būtų prailgintas laikas mokesčiams sumokėti iki 30 dienai kovo mėnesio 1913 metų.

SLA. Sekretorius *A. B. Strimaitis*.

2). Balsuoju už įnešimą.

SLA. Prezidentas *F. Živatkauskas*,

3). Balsuoju už įnešimą.

SLA. Vice-Prezidentas *S. Žalnieraitis*.

4). Balsuoju už įnešimą.

SLA. Izdiniškas *J. Skritulskas*,

5). Balsuoju už įnešimą.

SLA. Daktaras-Kvotėjas *J. Baltrušaitienė*.

6). Balsuoju už įnešimą.

SLA. Izdo Globėjas *P. V. Birštonas*,

7). Balsuoju prieš įnešimą.

SLA. Izdo Globėjas *T. Paukštis*.

Tokiu būdu įnešimas prailginti Jonui Baniui mokesčių laiką likos priimtas didžiama 6 balsų prieš 1.

Sekret. *A. B. Strimaitis*.

SLA. Pild. Tarybos tarimas N7.

SLA. Pildomajai Tarybai:

-1). Akyvaizdoje pasipylusių agitacijų į kandidatus į SLA. viršininkus, k.t. J. G. Gegužio, J. Žemantausko, J. Bridicko ir tt. nominacijos taip išpuola, kad agitavusieji savo tikslą atsieks. Išvengimui agitacijų rinkimams paskirtame laike (nuo 1-mos d. balandžio iki 1 ai dienai gegužės, 1912 m.), įnešu SLA. Pildomajai Tarybai šitokį sumanymą, kuris turėtų būti apskelbtas organe, jai Pildomoji Taryba jį priims.

1 — Jai kas varys agitaciją pats už save, ar nepirodys, kad kitų yra varoma agitacija už jį be jo noro, pritarimo ir žinios, kad ir anonymiškai būtų agi-

tuojama, — tai balsai, paduoti rinkimuose už tokį kandidatą, nebus paskaitomi. Toks kandidatas bus suspenduotas Susivienijime vieneriems metams nuo urėdų Pildomoje Taryboje, Seime, SLA. Komisijose ir savo kuopoje.

2 — Jai būtų susekta, kad kas nors agituoja už kitą ar tai su tikslu pervesti draugą rinkimuose, ar tai tam, kad kitą SLA. narį apjuodinti ir diskredituoti, — toks narys bus apskūstas Seimo teismui, kurs ir paskirs atsakančią bausmę.

Pildomai Taryba, apskelbdama tai SLA. narių ir kuopų valdybų žiniai, pataria SLA. Konstitucijos Komisijai minėtus augščiausius paragrafus įrašyti į Konstitucijos projektą.

A. B. Strimaitis.

New York, N. Y., kovo 6, 1912 m.

Tarimai.

2). Aš tam įnešimui pritariu. Palei kuopų reikalavimą, patariu, kad visi nariai, kurie agitavo už save pereitoj nominacijoj, neturi būti įrašomi ant balsavimo blankų, kas jie nebūtų.

F. Živatkauskas.

3). Viršminėtiems įnešimams pritariu.

S. Žalnieraitis.

4). Agitacijos, man duodas, neturi būti draudžiamos; kandidatai turėtų garsintis organe "Tėvynėj", lai nariai mato, už ką balsuoj.

T. Paukštis.

5). Sulig krivulės N7: su skirsniu 1 sutinku, kad būtų įrašytas Konstitucijos projektan. Skirsnis 2 — nepraktiškas, neįvykdomas, todėl be reikalo jį įtraukti į projektą. Nesutinku ant jo. Agitatoriai vargiai terekliamuos draugus, jaigu tuomi užtrauks ant sąvės panieką.

Dr. J. Baltrušaitienė.

6). Pilnai pritariu SLA. Sekretoriaus įnešimui. Mano nuomone, kandidatūra narių, kurie varo prieš nominaciją ir rinkimus agitaciją, turi būti atmesta visai. Taipgi pritariu, kad tas įnešimas būtų įrašytas į SLA. įstatus.

J. Skritulskas.

Balsavimo pasekmės.

	Įnešimo § 1 as:	Įnešimo § 2.
SLA. Prezidentas	už	už
Vice-Prezidentas	už	už
Sekretorius	už	už
Izdo Globėjas	prieš	prieš
Daktaras-Kvotėjas	už	prieš.

Abu įnešimo paragrafu priimti: 1-as didžiama 4 balsų prieš 1, ir § 2-as priimtas didžiama 3-jų balsų prieš 1.

Šis Pildomosios Tarybos nutarimas įeina į galę nuo dienos pagarsinimo jo "Tėvynėje".

A. B. Strimaitis,

SLA. Sekretorius.

SLA. Pild. Tarybos tarimas N8.

Šis tarimas nebuvo formališkai Pild. Tarybai paduotas, bet, Pirmininkui paleidus nuspręsti, kas daryti su čion paduotu reikalu, perleista per SLA. Pildomąją Tarybą krivulė.

Kad šis dalykas būtų geriau suprantamas nariams, turiu paaiškinti taip, kaip jis suprasta iš rašytų laiškų ir pridėtų XXVI tam Seimui dokumentų. Kalbama čion apie 142 SLA. kuopos santikius.

Įvedus į galę dabartinius įstatus, kilo subruzdimas prieš XXV Seimo nutarimus; šaukta konferencijos, agituota prieš SLA. naujos tvarkos įvedimą, įkalbinėta nariams nemokėti mokesčių pagal naują tvarką, o vietomis buvo tariama suvis nesiųsti pinigų į Centrą. New Haven'o lietuviai ir-gi neatsiliko nuo to, tad pereitoji Pildomoji Taryba suspendavo tuos konferencijų rengėjus. Dalis 142 os kp. narių užsimokėjo savo mokesčius pagal naujus įstatus, o antra dalis, nenorėjusi sutikti su naująja tvarka, pradėjo persekioti narius, sugrįžusius prie SLA. Tuom laiku atsitiko taip, kad, parengus kuopai balių, kuopos viršininkai likos patraukti teisman už pardavinėjimą svaiginančių gėrimų. Kuopai pasidarė daug lėšų; iš to kilo dar didesni vaidai tarp kuopos narių. (Seniaus New Haven'e buvo dvi kuopos), bet jos paskui susidėjo į vieną parankumo dėlei. Neprielankęs naujai SLA. tvarkai nariai reikalavo nuo Centro Valdybos daleidimo atnaujinti seniaus buvusią 84 k-pą ir priversti tuos narius prisiimti tą kuopos numerį, o sau norėjo palikti naujai tvarkai neprielankios 142 kuopos numerį. Po XXVI Seimui iš kuopos viršininkų pasitraukė abiejų frakcijų vadovai ir viskas aprimo. Bet štai trejetas mėnesių tam atgal, tūlas, tuom laiku dar 142 kp. narys, pareikalavo nuo SLA. Prezidento, kad leistų jam organizuoti naują kuopą. Aš, gavęs nuo Prezidento įsakymą suleikti anam nariui organizatoriaus tiesas, prirengiau reikalingus tokiam atvejį raštus. Kandidato į organizatorius (vardo kol kas neminėsiu) tuom kartu buvo nemokėta už tris mėnesius. Laukiau kuopos mokesčių lakštų, kad persitikrinti, kokiam stovyje tas organizatorius randasi. Laukiau mėnesį laiko, — veltui. Gavau ir antrą Prezidento įsakymą ir laišką nuo būsiančio organizatoriaus, ir kas įdomiausia, — pasirodė, kad būsiantis organizatorius nemoka į SLA. mokesčių. Parašiau jam sekančią laišką:

"Gerbiamas Tamsta: — Jūsų reikalavimą narių surašo gavome, taip gi ir Prezidento paliepinimą duoti jums tiesą būt organizatorium naujos kuopos New Haven'e. Mums miela girdėti, kad Tamsta rūpinies pakelti mūsų organizaciją, bet kol kas negalime jums duoti tiesos būti organizatorium dėl šių priežasčių: 1) Tamsta nori tvirti naują kuopą, o mes žinom, kad 142 kuopa turi tik 41 pilną narį, tai nematom jokie reikalo skaldyti narius į mažiukes kuopelės, kadangi prie vienos kuopos gali prigulėti visi lietuviai iš vieno miesto; nereikės mokėti už svetainę po du kartu, nė kitokių išlaidų, o išlaidas viename buryje esant kur kas lengviau apmokėti. Antra: organizatoriais gali būti tik ypatingame stovyje, pilnai užsimokėjusios į SLA. ir diduma balsų išrinktos tame mieste gyvenančios kuopos; tokio organizatoriaus vardą mums turi prisiųsti tos kuopos viršininkai su savo parašais, kurie liūdytų, kad ta ypata yra pilnai atsa-

kanti rinkti mokesčius nuo naujai prisirašančių narių; žodžiu sakant, kad duoda gvaranciją Centro Valdybai už perstatomą ypata ir toks organizatorius atsako už savo darbus prieš kuopą, kuri jį aprinko.

Tamsta esi nemokėjęs į SLA. jau šešis mėnesius, tai laikas tamstą išbraukti iš organizacijos; kaip tatai gali tikėtis tapti organizatorium, pats nebeprigulėdamas?

Mums būtų linksma girdėti, jai tamsta pats užsimokėtų į SLA. Jai tamstą tenaitinė kuopa paskirtų organizatorium, tai mes mielai tamstai suteiktume visų narių surašą, kurį padarėme, kaip tik tamsta pirmu kartu pareikalavai.

Pasitikiu, kad tamsta supratot, dėl kokios priežasties mes negalim tamstai priduoti narių surašo.

Nepamirškite, kad New Haven kuopa turi tik 41 pilną narį, tai nereikia ten tvirti naują kuopą: visi gali sutilpti prie vienos kuopos.

Pasitikėdamas, kad tamsta duosit mums kokį nors atsakymą, pasilieku su pagarba

A. B. Strimaitis,
SLA. sek.

New York, N. Y., vasario 24, 1912 m.

Mano gerb. organizatorius, atlaikęs viršiaus tilpusį laišką, apskundė mane SLA. Prezidentui, kam aš nepildęs Prezidento įsakymą ir neleidęs tvirti antrą kuopą New Havene. Prezidentas mano laišką paleido per Pildomosios Tarybos krivulę ir tarimo pasėkmės šiekios:

1). Neturiu ką daug aiškinti. Palei tą padėjimą, koks ten yra tarp tos kuopos narių, ir abelnai ten gyvenančių lietuvių, aš patariu duoti progą sutverti ten naują kuopą dėlei šventos ramybės.

F. Živatkauskas.

2). Pritariu pilnai sekretoriaus Strimaičio nuomonei.

P. V. Birštonas.

3). Pilnai pritariu SLA. sekretoriaus nuomonei.

J. Skritulskas.

4). Pilnai pritariu Strimaičio nuomonei.

Simonas Žalnieraitis.

5). Šiame klausime pilnai pritariu Sekretoriaus nuomonei, ir jo patarimams ponui N.N. Man duodas, kad tai yra tik garbės jieskojimas. Šiç paveizda: 41 narys sutinka ir išrenka pirmininku Juozaitį; tai ponui Kazaičiui tas nepatinka; tada jis sakosi nemokėsiąs duoklių; jam pritarė 13 draugų ir reikalauja nuo sekretoriaus daleidimo tvirti naują kuopą.

T. Paukštis.

6). Aš nematau reikalo naują kuopą New Haven'e tvirti: daugiausiai galima daleisti atnaujinti NS4.

Dr. J. Baltrušaitienė.

Jai reikalaujama nuo Pildomosios Tarybos tvirti naują kuopą ten, kur jau yra kuopos, tai visų pirma turi būti paduotos priežastys, dėlko negalima prigulėti prie esančios ten kuopos, ir organizuoti dauginti narių skaitlių. Ag tiesa, atsišaukęs organizatorius pastatė priežastis: dabartinė kuopa turi skolų už pereitus apsiskundimus, ir tūli kuopos nariai norėtų lai

kyties prie SLA., tik nenori mokėti tų skolų. Įdomus tai dalykas; kokia čia broliška meilė, jaigu, kuopai papuolus bėdon, vietoj prikalbinti daugiau narių prie kuopos, kad, visiems proporcionališkai mokant, mažiau prisieitų mokėti, norima da ir tos kuopos narių skaitlių sumažinti, atitraukiant nuo kuopos tūlą dalį narių ir tveriant kitą kuopą. Dar šaukiamasi Pildomoji Taryba talkon nuskriausti tuos narius, kurie šiaip taip bando užlaikyti kuopą! Ir tai daroma... aa, vardan SLA. gerovės. **A. B. Strimaitis.**

Prie rengimo 27 Seimo.

Didžiojo New Yorko kuopų atstovų konferencijoje rengimo Seimo, 15 d. kovo, kurį dalyvavo ir Centro sekr. A. B. Strimaitis, išklaudyta pranešimas Komiteto, kad svetainė Seimui jau nusamdyta. Taigi apie tai norėčiau visuomenei pranešti. Svetainė vadinasi **McCaddin Hall, ant Berry Street, tarp South 2-os ir 3-čios gatvių, Brooklyn, N. Y.**, centre lietuvių apgyventos miesto dalies, vadinamos Williamsburgh, netoli nuo Williamsburgh tilto. Karais važiuojant iš New Yorko per Williamsburgh tiltą į Brooklyną, dar nuo tilto matosi po kairei pusei augštai ant kampo iškaba didelėmis raidėmis: McCaddin Hall; tad žmonės, tuoj nuo karų nulipe, lengvai gali atrasti tą vietą. Svetainė labai graži ir švari.

Pagal Centro sekr. A. B. Strimaitio patarimą pradėti Seimą savaitės pradžioje, konferencija paskyrė laiką Seimui: **prasidės pamedėlyje, 3-čia d. birželio ir užsibaigs 8-ta diena.**

2-rą d. birželio, tai yra nedėlio, priėmimui delegatų, konferencija nutarė iškelti vakarienę. Vietos dar neturime apsirinkę, bet netrukus pagarsinsime.

Seimo laikymo programą išdirbta šiaip: 1) delegatų priėmimui vakarienė nedėlios vakare, 2 d. birželio; delegatai, norintie dalyvauti, turės duoti žinią dviem savaitėm iškalno. 2) Pamedėlio diena — Seimo sesijos, vakare — prakalbos. 3) Utarninko diena — sesijos; vakare — sesijos TMD. 4) Seredos diena — sesijos, o vakare teatras toje pat svetainėj. 5) Ketvergo diena — sesijos, vakaras paliktas TMD sesijoms. 6) Pėtnyčios diena — sesijos; vakare teatras: "Birutė" ir "Adomas ir Jieva".

Kaslink excursion tikiety — klausinėta gelžkelių kompanijos. Jų išlygos tokios: jei bus nemažiau kaip 100 delegatų, tai, grįžtant namo, nuo \$1.00 atmuš 40c. Važiuojat į Seimą ir perkant tikieta, reikia gauti pas agentą "certificate", kad nori grįžt atgal už numažintą kainą.

Broliai ir sesers! nuo mus visų priguli gerovė mūsų Susivienijimo. Rengkimės prie to taip svarbaus darbo, dirbkime planus, kad vėl sudrūtinti mus vienintėlę svarbiausią tautišką organizaciją, SLA! Tegul mums vėl sužibės skaisai vienybės saulutė!

Jonas Globis,

Konferencijos Sekretorius.

Naujai prisirašantiems prie S. L. A.

1: Kiekvienas vyriškos ar moteriškos lyties lietuvis, ar per susiziedavimą artimas lietuvių draugas, sveikas kūniškai, doriško pabūdžio nuo 18 iki 50 metų amžiaus, gali prisirašyti prie S. L. A. Ypatos virš 45 metų amžiaus negali prisirašyti prie ketvirto apsaugos laipsnio (ant \$1000).

2. S. L. A. užlaiko keturis apsaugos skyrius; galima prisirašyti į kiekvieną skyrių, mokant įsirašymą pagal įsirašančiojo amžių žemiaus parodytu būdu:

Ant \$150.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$1.50
"	30 " 40	" " "	2.50
"	40 " 45	" " "	4.00
"	45 " 50	" " "	5.00

Ant \$300.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$2.00
"	30 " 40	" " "	3.50
"	40 " 45	" " "	5.00
"	45 " 50	" " "	6.00

Ant \$600.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$3.00
"	30 " 40	" " "	4.50
"	40 " 45	" " "	6.00
"	45 " 50	" " "	7.00

Ant \$1.000.00

Nuo	18 iki 30	metų amžiaus įsirašymo	\$4.00
"	30 " 40	" " "	5.50
"	40 " 45	" " "	7.00

Įstojantis turi mokėti įstojimo mokestį ir vieno mėnesio rinkliavą. Pusė įstojimo mokesties eina į Susivienijimo išdą už apsaugos paliūdiimą ir Susivienijimo daktarui — kvotėjui apmokėti, antroji pusė įstojimo ir pirmo mėnesio rinkliava pasilieka kuopos reikalams; iš tų tai pinigų kuopa apmoka savo kuopos daktarui už apžiūrėjimą naujai įstojančių į tą kuopą narių sveikatos.

Naujai prisirašantie prie S. L. A. nariai daktarui patįs nemoka nė vieno cento, tik užsimoka įstojimo mokestį ir vieno mėnesio rinkliavą.

Kiekviena kuopa turi savo daktarą ir už apžiūrėjimą tos kuopos narių sveikatos pati kuopa daktarui apmoka, tik nauji nariai po priėmimui į kuopą turi nueiti pas kuopos daktarą bėgyje 30 dienų; to nepadarus, narys netenka įsirašymo mokesties.

Noriu atkreipti ypatingą atidžią visų kuopų viršininkų ir abelnai visų S.L.A. narių, kad taip priimant naujus narius į S.L.A. nebus sunku gauti naujus narius. Niekados nereikia sakyti naujai įsirašančiam, kad jis turi užsimokėti daktarui už apžiūrėjimą sveikatos, nes ne narys moka, o pati kuopa moka daktarui iš įsirašančiojo įmokamų pinigų.

S.L.A. sek.

A. B. Strimaitis.

Klaidų atitaisymas.

11 No "Tėvynės" įsiskverbė šios klaidos: Kandidatu į Pild. Tarybą suraše ant izdo globėjų atspau-

sdinta: "J. P. Laurinaitis gavo balsų: 2 kp. 4, 17 kp. 13, 66 kp. 4, 165 kp. 9, 194 kp. 3 viso 33". Turi būt: "J. P. Raulinaitis balsų gavo: 2 kp. 4, 33 kp. 12, 69 kp. 4, 126 kp. 3, 165 kp. 9, 194 kp. 3, labu 35".

Praleista: "Už B. Kundratavičių 42 kp. davė 28 balsus".

Redakcija.

Žodelis apie Kolonizaciją.

Anuo sykiu mums išsiuntinėjus į žymesnius lietuvių veikėjus ir laikraščius tam tikrus laiškelius, kuriuose buvo kviečiama išreikšti nuomonę apie lietuvių kolonizaciją Amerikoje ant farmų, — tuos laiškelius atspausdino "Lietuva", ir "Vienybė Lietuvininkų" (kitų laikraščių neteko matyti atspausdinus), prie to "Lietuva" šitan laiškelin prisegė ir savo pastebėjimą, kuriame reikalauja platesnių informacijų, būtent: kokių kelių mes manome pradėti kolonizacijos darbą? Reikalavimas visai teisingas, ir todėl mes čionai netik vienam ar kitam laikraščiui atsakysime, bet ir visai mūsų visuomenei paaiškinamė keleta žodžių savo sumanymą.

Visu-pirmu kas lytiši autoriteto. Jau laikraštinių susivažiavime buvo kalbėta ir teirautasi: kas nori mūsų kolonizaciją vesti? Taip dabar ir "Lietuva" pastebi: ar esą nebus daroma privatiškas reikalas? Bet laikraštinių susivažiavime permaža buvo laiko, todėl ir nebuvo kada šitas dalykas gerai išaiškinti. Todėl čia mes paaiškiname, kad nėra čia privatiško reikalo. Viskas, ką mes norime iš savo pusės, tai du dalyku: 1) sutraukti lietuvius į artesnes vienos nuo kitų kolonijas, 2) prižiūrėti su valdžios pagalba, kad lietuviai nusipirktų gerą žemę ir kad teisingai pirkimą atliktų. Žodžiu sakant, norime pr šalinti iš tarpo lietuvių pirkėjų ir amerikų pardavėjų visokius agentus, kurie nežiūri, kad lietuviai artimose kolonijose apsisėstų ir gerą žemę gautų, bet rūpinasi tik parduoti žemę, kad ir kokias klampynes.

Kaip tokį tikslą atsiekti? Čia tai yra svarbiausias dalykas. Mes laikraštinių susivažiavime pasiūlėme projektą, kad mūsų kolonizacija užsiimtų laikraščiai, kurie turi žemės pirklybos agentūras. Bet dėlėi įvairių nepatogumų ir kliūčių laikraštinkai nuo šito sunkaus darbo atsisakė. Prisiėjo mums kreiptis į valdžią. Ir štai ką mes iš valdžios gavome: ji prisizada per agrikultūros departamentą kontroliuoti lietuvius, išeinančius ant farmų; prizada net pasirūpinti, kad lietuviai gautų farmas ant išmokėjimo per valstijines bankas; prizada duoti valdišką instruktorių arba pamokintojų, kuris lankysis ant farmų ir pamokins apsigyvenusius lietuvius, kaip reikia žemę dirbti, kas kur geriau sėti arba auginti, kur geriau išleisti ūkės produktus ir tt. Žada net tam tikrą pamokinimo kningą išleisti lietuviškoje kalboje. Štai kame yra dalykas: Čia visai ne tas, kuo užsiima mūsų įvairūs, agentai, kurie pardavinėja kompanijų žemes ir lotus; čia žemė yra nors įvairiose vietose superkama tos farmos, bet stovi arti viena prie kitos, ir tą pirkimą valdžia prižiūrės ir kontroliuos. Mūsų gi rolė čia bus visai antraeilė, nes mes jiktai patarpinin-

kausime tarpe mūsų pirkėjų, pardavėjų ir valdžios. Tai ir viskas.

Apie kolonizacijos vietą mes jau rašėm aname laiškelij, kurį išsiuntinėjome į visus žymesnius lietuvių veikėjus ir redakcijas. Čionai tik atkartosime, kad manome pradėti lietuvių kolonizavimą nuo rytinių valstijų, būtent: New Yorko, New Jersey, Mass. ir Conn. — ir tose valstijose bus kolonizuojama išviso trylika paviety, kurie visose tose valstijose vienas su kitu susisiečia ir padaro vieną didelį plotą žemės suvirš 400,000 akry. Būtų, taip sakant, čia "Lietuviška gubernija".

Tiek mes dabar turėjome paaiškinti. Plačiau gi bus aprašyta kningoje, kurią netrukus rengiama išleisti su aprašymais ir mapomis; ten bus išdėstyta visas tas milžiniškos kolonizacijos planas, kurį valdžia paremia, nes ji nori lietuvius apkolonizuoti, nes lietuviai taip lygiai, kaip ir švedai yra Amerikos akyse geriausi žemdirbiai ir sumanūs prie žemės žmonės.

A. M. Martus.

Laikrodėlis.

Taksėk, taksėk, taksėk ir rodyk valandas,
Praėjusias naktis, ateinančias dienas.
Nežinome, ar juodos jos ar baltos bus;
Nežinome — ar laimę neš arba vargus.

Taksi ir amžinybėn vis gilyn eini:
Rodyklė apsisuko — žingsniai sunkesni.
Kaip laikas stumia užmarštin tas valandas,
Taip laikas neša ten ir mudviejų dienas.

Menkutis.

Darbas, Mirtis ir Liga.

Senovės žmonės turėjo šitokį padavimą.

Dievas išpradžių sutvėrė žmones taip, kad jiems nereikėjo dirbti, nereikėjo nė bustų, nė drapanų, nė maisto; visi gyveno po šimtą metų ir nežinojo jokių ligų.

Po tūlam laikui Dievas pažiūrėjo, kaip žmonės gyvena. Jis pamatė, kad jie, vietoj džiaugties savo gyvenimu, bemįslijant tik apie save, susipyko tarpu savęs, ir nėtik nesidžiaugia gyvenimu, bet keikia jį. Tada Dievas tarė sau: "Tai yra dėlto, kad jie gyvena paskyrium, žėdnas'sau". Kad to viso nebūtų, Dievas padarė taip, kad žmonės jau nebegalėjo gyventi be darbo. Kad nesikankinti nuo šalčio ir bado, jie turėjo būdavoti sau namus, kasti žemę, auginti ir rinkti vaisius ir grūdus.

"Darbas juos suvienys, — pamįslijo Dievas: — vienas žmogus negali kirsti medžius ir tempti rąstus, vienas negali gaminti sau ginklus, ir sėti, ir valyti laukus, ir verpti, ir austi, ir siūti drapanas. Jie turės suprasti, kad juo didesnėje vienybėje jie dirbs, juo daugiau padirbs, ir juo geriau bus jiems gyventi, ir visa tai juos suvienys".

Prabėgo dar tūlas laikas, ir Dievas vėl atėjo pažiūrėti, kaip žmonės gyvena, ar džiaugiasi savo gyvenimu.

Bet žmonės gyveno blogiau, negu pirma. Jie dirbo išvieno (kitaip nebuvo galima), bet ne visi sykiu; visi išsiskirstė į mažas kuopeles ir kiekviena kuopelė stengėsi atimti nuo kitos josios darbą, ir visos viena kitai kliudė, aikvojo laiką ir spėkas kovoje, ir visiems buvo bloga.

Dievas, pamatęs, kad ir tai negera, nusprendė padaryti taip, kad žmonės nežinotų savo mirties tikrosios valandos ir galėtų numirti bile valandą. Jis apskelbė tai žmonėms.

„Žinodami, kad kiekvienas iš jų gali numirti bile valandą, — mįslijo Dievas, — jie dėlei rūpos apie gyvenimą, kuris gali pasibaigti bile valandą, nerūstaus vieni ant kitų ir negadins sau paskirto jų gyvenimui laiko“.

Ale ne taip išėjo. Dievui sugrįžus pažūrėti, kaip dabar žmonės gyvena, pasirodė, kad žmonių gyvenimas visai nepasigerino.

Žmonės, tvirtesni už kitus, pasinaudodami tuom, kad žmonės gali numirti bile valandą, pavergė sau silpnesnius, vienus nužudydami, o kitiems pagrasindami nužudyti. Ir pasidarė gyvenime taip, kad vieni, tvirtesnieji ir jų ainiai, nieko neveikė ir liūdėjo nuo nieko neveikimo. Silpnesnieji-gi dirbo permier ir liūdėjo dėlto, kad neturėjo pailsio. Ir žmonių gyvenimas pasidarė dar labiau nelemtas.

Pamatęs tai Dievas, kad pataisius dalykų stovį, nusprendė panaudoti paskutinį būdą: jis pasiuntė žmonėms visokeriopas ligas. Dievas manė, kad kuomet visi žmonės jausis gali susirgti, tad jie supras, jog sveikieji privalo gailėtis ligonių ir gelbėti jiems, idant kiti sveikieji gelbėtų jiems, kuomet jie apsirgs.

Ir vėl Dievas paliko žmones. Sugrįžęs pažūrėti, kaip jie dabarties gyvena, pamatė, kad žmonių gyvenimas nuo laiko, kuomet jie likos pavesti ligoms, dar blogesniu virto. Tos pačios ligos, kurios, Dievo nuomone, turėjo žmones suvienyti, dar labiau juos išskirstė. Žmonės, — tie, kurie spėka versdavo kitus dirbti jų naudai, spėka vertė daboti juos ligose, pertat patys nė kiek nesirūpino apie ligonius. O tie, kurie varu buvo verčiami dirbti kitų naudai ir daboti ligonius, taip buvo nualsinti darbais, kad nebeturėjo spėkos priziūrėti savo ligonius, paliekamus be jokios priežiūros ir globos. Beto, didesnę dalį ligų žmonės pripažino limpamomis ir, bijodamiesi užsikrėsti, nėtik nejo pas ligonius, bet skvėsi ir nuo tų žmonių, kurie aplink ligonius vaikštinėjo.

Tada Dievas ir tarė sau:

„Jai jau ir tuo būdu negalima priversti žmones prie supratimo, kame yra jų laimė, tai tegul sau jie patys pasiekia tai per savo kančias.“ Ir Dievas nuėjo sau, palikęs žmones pačius vienus.

Žmonės, pasilikę patys vieni, ilgai gyveno, nesuprasdami, kad jie gali ir privalo būti laimingi. Ir tik pastaruoju laiku tūli jų pradeda suprasti, kad darbas neprivalo būti baidyklė vieniems ir priverstina kator-

ga kitiems, o turi būti bendru džiaugsmo pilnu dalyku, suvienijančiu visus žmones. Pradėta suprasti, kad akvvaizdoje vienval kiekvienam žmogui grėsiančios mirties, žėdno žmogaus išmintingu daigtu yra tai, kad visi turi santaikoje, meilėje ir džiaugsmu pragyventi paskirtus jiems metus, mėnesius ir valandas; pradėjo suprasti, kad ligos netik neturi būti skyrimos priežastis, bet, atžagariai, turi šurišti žmones tauriu karštos meilės ryšiu.

Iš „Skaitymų Rato“ vertė K. Vairas.

Ar matei tu Onutę?

Ar matei tu Onutę,
Tokią gražią, meilutę,
Kaip šiandieną jinai?—
Ir tai tu nežinai?

Ji rūtas besodina
Ir gi laukia vaikiną,
Kad ateitų pas ją,
Ne pas tą — ne aną.

Ar matei tu Onutę,
Tokią liūdną, liūdnutę?
Kodėl verkia jinai —
Ar gi tu nežinai?

Menkutis.

Grizulio Ratai.

Senai-senai ant žemės buvo taip sausa, kad išdžiūvo visos upės, upeliai, šulniai, nudžiūvo medžiai, krūmai ir žolės, o žmonės ir gyvuliai mirė nuo troškulio.

Sykį nakties metu mergelė išėjo iš namų, ašuočių nešina, pajieškotų sergančiai motinai vandens. Niekur ji nerado vandens, tad, nuvargusi atgulė lauke ant žolyno ir užmigo. Kada pabudo ir paėmė į rankas ašuočių, tad tik-tik neišpylė iš jo vandenį. Ašuočius buvo pilnas tyro ir šviežaus vandens. Mergelė nusidžiaugė ir buvo benorinti gerti, bet tuojaus pamįslijo, kad gali neužtekti motinai, tad tekina nubėgo namol su vandeniu. Ji taip skubėjo, kad nepastebėjo po kojų šunyčio, suklypo ir išmetė ant žemės ašuočių. Šunytis sučypė. Mergelė pakėlė ašuočių.

Ji manė, kad paliejo vandenį; bet ne — ašuočius stovėjo status, ir jame buvo vanduo. Mergelė nupylė vandenį į delną ir palakino šunytį, kurs kaip be-matant pasidarė linksmesnis. Kada mergelė paėmė neštis ašuočių, tai jis iš molinio virto sidabrinio. Mergelė parnešė ašuočių namo ir padavė motinai. Motina tarė:

— Aš vis viena turiu mirti, gerk pati, — ir atidavė ašuočių mergelėi. Ir ašuočius iš sidabrinio virto auksiniu. Mergelė jau nebegalėjo susilaikyti ir buvo bekelianti ašuočių prie lūpų, kaip atsidarė durys, įėjo pakeleivis ir pasiprašė gerti. Mergelė nuri-

jo seiles ir padavė pakeleiviui ąsuočių su vandeniu. Ir staigu ant ąsuočiaus atsirado septyni dideli deimantai, o iš ąsuočiaus pasipylė tyras, šviežias vandenėlis.

O septyni deimantai kilo vis augštin ir augštin, pasikėlė į dangų ir virto Grizulio Ratais.

Kovis.

Graikų galvočius Diogenas.

(Rusiškai parašė Biriukov).

III.

Kaip Diogenas gyveno.

Netrukus, Diogenas atsisakė ir nuo nuolatinio busto ir nakvodavo, kur kada papuola. Giedriomis naktimis nakvodavo po tyru dangum.

— Po tokiu stogu,—sakydavo jis,— nėra angšta gyventi: visiems užtekę vietos. O žvaigždutės blizga ir mirkčioja, tartum kalbasi tarp savęs apie tai, ką jos mato ant mūsų žemės. Pažvelgsi į jas—ir nebe liūdna, tarytum ne vienas guli, o su žmonėmis.

Lytingu oru Diogenas pasislėpdavo kur nors po vartų. Athėnose buvo pristatyta daugybė bažnyčių dievaičiams. Buvo bažnyčia dievui, apie kurį sakytą, būk jis siunčias griausmus ir žaibūs; kita buvo dievui, kuriam melstasi karės laike; dar kita tam dievui, kurs, kaip manyta, rėmęs pirklybą, ir dar buvo daugybė kitokių bažnyčių. O priešais tų bažnyčių graikai įtaisydavo gražius vartus su puikiais stogeliais.

Jie daug padėdavo triūso tiems būdinkams, parsiųsdindavo sau iš užsienio architektorius. Ir miestai vienas prieš kitą didžiodavosi tuomi, kur yra augštesni ar gražesni vartai. O Diogenas juokdavosi iš to ir sakydavo: "Tai jie man namus išstatė". Palei vieną bažnyčią, po vartų, gulėdavo tuščia bačka. Diogenas tankiai įlisdavo ton bačkon, nakvodavo joje ir laikė ją savo namais.

Sykį Diogenas išėjo už miesto ir ėjo keliu. Jam išpuolė eiti pro šalį šaltinio. Diogenas pasitiko berniuką, panorėjusį atsigerti. Berniukas priėjo prie šaltinio, sudėjo delnus rieškučia, įsėmė į ją vandens, atsigėrė ir toliaus sau nuėjo. O Diogenas tuokart turėjo su savim puodelį. Pamatęs, kaip berniukas apsiėjo be puodelio, Diogenas metė savąjį šalin ir daugiaus jau nebevartojo: gerdavo iš rieškutės.

Viralui Diogenas turėjo bliudelį. Tik sykį jis užėjo valgyklon ir pasiprašė valgyti. Ir mato—atėjo valgyklon pavargėlis; norėtų pasiimti viralo namo parsinešti, o bliudelio neturi. Žiūri Diogenas, ką tas pavargėlis darys. O šis nusipirko šmotą duonos, išėmė minkštimą ir, įsipylęs į plutą viralo, nusinešė namol. Tatai labai patiko Diogenui.

Diogenas mito iš to, ką gaudavo nuo kitų žmonių. Kartais žvejodavo jūrų pakraštyje. Išpradžių jis kepdavo žuvį, o paskui ėmė valgyti žalią; nieko priprato. Jis sakydavo linksmai: "Štai man ir ugnies

neberekia". Jis valgydavo taip-gi įvairias šaknis ir žoles, pasisotindavo jomis budavo sveikas ir tvirtas.

Kad būti tvirtesnės sveikatos, Diogenas užgrūdindavo save šalčiu ir šiluma, kaip kad kalviai užgrūdina plieną. Žiemos metu jis vaikščiodavo basas ant ledo ir glausdavo savo krūtinę prie varinių stovylių; o vasaros metu jis voliodavosi nuogas ant įkaitinto nuo saulės smielio.

Avalinę jis visai pasiliovė avėjęs, sakydamas, kad "kojos neturi būti opesnės už akis ir visą veidą, kurių mėš nedengiamo nuo šalčio" (Graikijoje nebūdavo didelių speigų), "nesibijome užšaldyti, nesa su užrištom akim ir vaikščioti negalima. Reiškia ir kojos turi prie to priprasti". Vietoj rūbų jis dėvėjo platų ploščių. Kada šilta, jis ploščių atskleisdavo, o kada šalta—prisidengdavo juo, dvilinkai sulenkęs.

Ir toli pasklido garsas apie Diogeną.

Jo mokytojas, Antisfenas, jau paseno ir nusilpnėjo, tad žmonės ir pradėjo eiti pas Diogeną. Diogenas turėjo gerą balsą, kalbėjo išmintingai, iškalbingai ir taip pertikrinančiai, kad visi, kas tik jo klausėsi, sutikdavo su jo nuomonėmis.

Netol nuo Athėnų, jūroje, buvo sala Eglyna. Ten gyveno turtingas žmogus vardu Onezikritas. Jis, užgirdęs apie kokį-tai Diogeną, pasiuntė į Athėnas savo sūnų sužinotų, kas da žmogus tas Diogenas.

Sūnus nuvažiavo: tėvas laukė, nesulaukė. Atėjo sykį pas tėvą pirkliai iš Athėnų ir pasakoja: "Matėme mėš, kaip tavo sūnus klausėsi Diogeną mokinant; sužinojęs, kad mėš esame iš Eglynos, jis įsakė pranešti tau, jog jis jau negrįš pas tave, nes negali apleisti savo mokytoją".

Tada Onezikritas pasiuntė vyresnįjį sūnų,—ir tas negrįžo. Pagalios pats tėvas nukeliavo į Athėnas, pamatė Diogeną, išgirdo jo mokslą, ir pats pasiliko jo mokiniu.

Diogenas tankiai sakydavo, kad žmogus tankiausia kenti nuo to, kad negauna to, ko nori.—Reiškia, kad mažiaus kentėjus, reikia kuomažiausia ir norėti; o norai juk paties žmogaus yra valdomi. Ir kuomet žmogus pasiliuosuoja nuo savo norų, tuokart jis pasijungta laimingas. Tuokart jis neperdaugiausia tesirūpina apie savę, nenukankina save darbais užgandinėjimui įvairių savo troškimų, ir toks žmogus turės daugiau laiko kitiems tarnauti.

Diogenas godojo pavargėlius ir patardavo jiems pamylėti savo vargą.

"Beturtas, sakydavo jis,—yra savamokslis išminties pagalbininkas".

Jis sakydavo dar, jog žmogus gyvenimui privalo daug sau parūpinti kūno ir dvasios spėkų. Kūnas įgija sau spėką sunkiame, su prakaitu, darbe, o dvasia įgija sau spėką geruose darbuose.

"Jai užmaniai kokį nors darbą,—tai visupirma apsvarstyk, ar tas darbas yra išmintingas ar ne, ir ar tavo sąžinė neišmėtinės tau to darbo. O apie tai, ką sakys kiti žmonės, nereikia manyti, nesa žmonių kalbos, lyg tos jūrų vilnys: nuolatos mainosi. Jai paisysi žmonių kalbų ir prie jų taikinsies, niekadosi nie-

kam neįtiksi ir nepadarysi nė sau nė kitiems naudos".

Taip Diogenas mokino atėidavusius pas jį žmones, ir savo gyvenimo pavyzdį jis patvirtino savo žodžius. Daugelis graikų stebėjosi iš Diogeno išminties ir kalbėdavo tarpu savęs: "Iš kur jis visa tai susekė? Ar gi jis ne sūnus to Icesijaus, falšivų pinigų dirbiko, įtremto Sinopoje kalėjiman? Juk ir jis pats, kaip yra žmonių sakoma, tais pačiais darbais užsiimdavo, už tai likos ir iš miesto išvytas, o dabar štai—jis mus mokina". Buvo ir tokių žmonių, kurie, susiję su juo, tiesiai į akis pasakydavo:

— Diogene, ar teisybe, kad tu pirma dirbai falšivus pinigus?

Diogenas atsakydavo:

— Taip, teisybė, pirma aš negerai gyvenau; bet juk aš persimainiau. O jūs pasižiūrėkit į save, kokie jūs buvote pirma, ir ar daug jūs persimainėt nuo to laiko?

Tuo metu tarpu athėniečių ir jų kaimynų makedoniečių prasidėjo karė. Įvyko didelis mūšis ties miestu Cheronėja, netol nuo Athėnų. Tame mūšyje Diogenas pakliuvo nelaisvėn. Priešai, pamatę, kad tai ramus žmogus, pasiduoda visiškai be pasipriešinimo, pamislįo jį esant šnipu ir atvedė pas Makedonijos viešpatį Filipą. Tais laikais Filipas buvo užsidedęs noru kuodaugiausia svetimų žemių užgrobti ir pavergti sau kaimyniškas tautas.

Atvedė Diogeną pas karalių ir tarė:

— Šis, matoma, yra šnipas, reikia jis išklausinėti.

Karalius paklausė Diogeną:

— Ar tu šnipas? Ką tu praneši saviems, jai aš tave atleisiu?

Diogenas atsakė:

— Aš jiems pasakysiu, kad tu esi begalo godus ir negali pasisotinti.

Filipas mėgdavo aštrios prasmės žodžius, prašiuokė ir liepė paleisti Diogeną.

Išminties grudeliai.

Lengvai padaroma nelabi darbai, — darbai, atnešantie mums patiems nelaimės; visa tai, kas yra mums gera ir naudinga, padaroma su didelėmis pastangomis. *B u d d h i s t ū i š m i n t i s.*

Būkime teisingi. Tame yra iškalbumo ir doros paslaptis, tame yra morališkumo įtekmė, tame yra augščiausioji meno ir gyvenimo taisyklė. *Amiel.*

Rodosi, kad yra lengva sakyti teisybę, o vienok reikia daug vidujinio darbo, kad tai atsiekus.

Mintys — lyg tie svečiai; mes negalime imti ant savęs atsakomybę už jų pirmąjį apsilankymą. Bet iš-

naujo ir tankiai jos lankys mus prigulmingai! nuo to, kaip mes jas priėmėm. Ką tu manai šiandien, tai padarysi ryt.

Kiekvienas teisingai išlavintas protas turi džiaugties ne tiek iš to, kad jis šį-tą žino, kiek iš to supratimo, kad yra dar begaliniai didelė daugybė dalykų, kurių jis nežino. *John Ruskin.*

Norėdami teisti mane, būkite ne su manim, bet manyje. *Ad. Mickevičius.*

Ginčiuose pamirštama teisybė. Ginčus pertraukia visados išmintingiausias.

Tikrasis gyvenimas tikrai tada prasideda, kuomet žmogui pradeda apsireikšti savęs išsivadėjimas. *Carleyle.*

Mūsų chronika.

Žinios apie darbus.

NEW BRITAIN, CONN. Darbai ne kaip teina; uždirbama nuo \$1.00 iki \$2.50, tai gi tik pragyvenimui. Merginos uždirba nuo \$5 iki \$7 per savaitę.

PHILADELPHIA, PA. Darbai eina silpnyn, — anglis ir maistas brangsta. Pragyventi sunku.

ROCKFORD, Ill.; darbai — vidutiniški. Mieste randasi 228 dirbtuvės, tarp jų apie 30 medžio dirbtuvių. Daugiausia lietuvių dirba medžio ir taip vadinamose "pančiakinėse" dirbtuvėse.

WATERBURY, CONN. Darbai kas diena eina silpnyn; kaip kokios dirbtuvės visai mažai turi darbo, o ir turinčios užsakymus mažina darbininkų algas. American Tin Co. taip sumažino darbininkų algas, kad beveik neapsimoka dirbti. Gali iškilti streikas. Unijos skyrius nėra.

NEWARK, N. J. Darbai čia eina blogai. Iš kitur atvykusiam darbas sunku gauti.

RED LODGE, MONT. Darbai anglies kasyklose eina negeriausiai: dirba 3—4 dienas savaitėj. Kitokių darbų nėra, tik dvejose anglies kasyklose ir vienoj alaus leidykloj. Lietuvių yra čia penkios šeimos ir apie 20 pavienių; dirba sunkiausias darbus.

Paskaitos, prakalbos, teatras, koncertai ir tt.

CHICAGO, Ill. "Aušroje" 24 d. kovo skaityta p. J. O. Širvydo referatas: "Mūsų jaunuomenės takai".

Ten pat ir tą dieną surengta vakaras moksleivių naudai. Vaizdinta—"Pirmi Žingsniai."

Ten pat Dro Kudirkos drja 17 d. kovos statė ant scenos "Aukso Dievaičius".

Ten pat įvyko dar du paminėtini vakarėliai: 1) Jubilėjinis T. M. D. 28 kuopas vakaras (15 m. nuo įsteigimo T. M. D. ir 25 m. nuo mirimo prof. Jo-

no Juškevičiaus); 24 L. S. S. kuopos prakalbos su deklamacijomis ir dainomis.

LEDFORD, Ill. 18 d. vasario šv. Kazimiero mokyklos mokytojas p. Šilingis surengė pirmutinį šiame miestelyje pasilinksminimo vakarą.

Lietuviai Amerikoje.

Redakcija pasiūlo sau tiesą trumpinti ir taisyti korespondencijas.

Brooklyn, N. Y.

10-metinės sukaktuvės "Aušros" Draugijos.

Sausio mėnesyje, 1902 metų, Chicagos inteligentų būrelio tapo sumanyta ir įsteigta "Aušros" Draugija su mieriu šelpti mūsų jaunuomenę, mokinančiąsi daktarystės, tiesų, matematikos ir dailės Europoje, kaip ir Amerikos universitetuose. Reikalingumą mokytų žmonių, ypač daktarų, visi pripažįsta ir kad pasiekti tą mierį, vienur tai kitur susiorganizavo "Aušros" Draugijos kuopos, kaip ir daugelis lietuviškų pašalpos draugijų ir pavienių ypatų aukavo nemažas aukas "Aušros" Draugijai — šelpimui studentų. Didžiausią auką, kas metai, aukaudavo Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Studentų, norinčių gauti pašalpą nuo "Aušros" Draugijos, visados buvo gana daug, bet "Aušra" galėjo sušelpiti tik tiek, kiek izde buvo pinigų; daugeliui turėjo atsakyti pašalpą dėl stokos pinigų, ir nežiūrint į tai, "Aušra" visgi sušelpė pagal išgalėjęmą nemažą skaitlių studentų, kurių tūli jau ir atmo kėjo "Aušrai" tą pašalpą, kaip ir visuo nenei — dirbdami jos labai; kiti atsimokės ateityje.

Taigi tokia Draugija mums yra labai reikalinga, ir mūsų visų priedermė yra tos Draugijos nariais pastoti, taip, kad "Aušros" Draugija, būdama turtinga, galėtų sušelpiti visus atsišaukiančius gabius studentus ir studentes, kurie, baigę gimnazijas, negali lankyti universitetų dėl stokos pinigų. Tokiems visiems "Aušros" Draugija geidžia pagelbėti.

Taigi, švenčiant taip naudingos Draugijos 10-metines sukaktuves-jubilėjų, Brooklyn'o "Aušros" Draugijos 2-roji kuopa parengia tam tikslui koncertą su pasilinksminimu (šokiais) 8 balandžio (April), panedėlio vakare (antrą dieną velykų), 7:30 val. vakare, salėje McCaddin Hall, Berry str. (tarpe South 2 nd ir 3-rd Streets), Brooklyn'e, N. Y. su sekančiu programu:

1. Trumpas paaiškinimas apie "Aušros" Draugijos mierius.
2. Jojau dieną, jojau naktį — M. Petrausko. Dainuos P. Rimkus.
3. Allegro iš Sonate Pathetique — Beethoven. Paskambins ant piano P. Čiurlionis.
4. Skambančios stygos — M. Petrausko. Dainuos duetas: A. Mikuliūtė ir A. Kvederas.
5. Kur bakužė samanota — St. Šimkaus. Dainuos K. Strumskis.
6. Midsummer Night's Dream — Mend. Smith. Paskambins ant piano P. Čiurlionis.

7. Tėvynė — L. Liebe. Dainos kvartetas: A. Kancieriūtė, J. Vindrickiūtė, K. Brazys ir A. Kvederas.

8. Laivinė daina — C. Goudon'o. Dainuos P. Rimkus.

9. P. Čiurlionis skambins ant piano kompoz. iš Grieg'o.

10. Stebuklingas šaulys — Weber'io. Dainuos K. Strumskis.

11. Šaltyšius — St. Šimkaus. Dainuos kvartetas: A. Kancieriūtė, J. Vindrickiūtė, K. Brazys ir A. Kvederas.

12. Tu Lietuva, tu Dauguva — pagal S. Rakauską. Dainuos parapijos choras.

13. Pasisėjau žalią rūtą — pagal J. Neimontą. Dainuos Parapijos choras.

14. Nauji klašiški šokiai. Pšoks O. Žakiūtė.

15. Per šilą jojau — St. Šimkaus. Dainuos Scenos Mylėtojų Choras.

16. Einu per dvarelį — St. Šimkaus. Dainuos Scenos Mylėtojų Choras.

17. Šiu nakcelį per nakcelį — M. Petrauskas. Dainuos K. Strumskis.

18. P. Čiurlionis skambins ant piano kompoz. iš List'o

Šokiai iki ryto.

Ižanga ir sedynė kiekviena po 25 centus.

Des Moines, Iowa.

Kovo 9 tą dieną S. M. anglų kasyklose "Maple Black Coal Co." užgriuvusio akmens likos užmuštas mūsų viengentis Petras Gaidys, 26 metų amžiaus. Nebuvo vedęs; paliko brolių čia, Amerikoje, ir tėvą Lietuvoje. Paėjo iš Suvalkų rėdybos, Vilkaviškių pavieto, Kaupiškų gminos, Papėškių kaimo. Palaidotas 11d. kovo su iškilminga paroda ir bažnytinėmis ceremonijomis. Velionis prigulejo prie vietinės Lietuvių Ukėsų Draugystės. Kadangi dar nebuvo pilnas narys, tad Draugystės nariai turėjo sumesti jo laidotuvėms po dolarį. Tebunie jam lengva svetimos šalies žemė.

Jai kas norėtų daugiau sužinoti apie velionį, tegul kreipiasi į mane žemiaus padėtu antrašu:

J. H. Alikonis,

909 E. Court Ave.,

Des Moines, Iowa.

Shenandoah, Pa.

Shenandoah'ryj, kaip žinoma, gvildename klausimą kaslink pastatymo Tautiško Namu. Jau užtiesta šiokia—tokia pradžia: parduota akcijų už kelis tūkstančius. Akcijos kaina—\$10.

Kad Tautiško Namu reikalingumą tinkamai išaiškinti žmonėms, buvo surengtas koncertas, dalyvaujant Lietuvių Benui ir "Shen. Liet. Teatr. Kp. Dainininkams", ir prakalbos 17 d. Kovo.

Abelnai imant, vakaras gana gerai nusisekė.

Orkestra savo užduotį atliko puikiai. Visų dainų neminėsim, tik pasakysiu, kurios labai gerai išėjo: "Mūsų Lietuvos Jaunuomenė"—maišytas choras; "Ke-

leivio daina"—Vyrų choras; "Loja šunys"—maišytas choras; taip-gi puikiai "Iš Kaminakrečio" duetas, kurį išpildė J. Grudzinskas ir P. Jurgeliūtė ir duetas: "Miels Kvietkeli", dainavo R. Jurgeliūtė ir J. Stanaičiūtė.

Prakalbą laikė p. Šliakys: jis abelnai aiškino reikalingumą "Tautiško Namu" ir kiek jis mums atneš naudos.

Reikia tikėtis gerų pasekmių; tą vakarą parduota kelios akcijos. Matyt, žmonės užinteresuoti pastatymu namo; bet kam tas negalėtų apeiti?

Ypatingai tuom dalyku turėtų rūpintis mūsų draugystės, o jų čia yra apie 30, o tik dvi prisidėjo. Shenandoah'riečiai prie darbo, o vaisiai bus!

Iš Amerikos.

Laukiant anglekasių streiko, Pensylvanijos "Bureau of Commerce and Labor" jau apskaitliavo, kiek busių nuostolių, jei anglekasiai nutarsią streikuoti. Apskaitliavime paduodama 50 mil. dol. nuo stolių per mėnesį. Iš skaitlinių minėtina sekančios: darbininkai neteksią 8 mil. 500 tūkst. dol. algų (po \$46.90 ant vieno); kasyklų savininkai neteksią 5 mil. 400 tūkst. dol. pelno; pardavėjai kasykloms reikalingų įrankių ir medžiagos neteksią 2 mil. 500 tūkst. dol.; geležinkeliai neteksią 9 mil. 500 tūkst. dol., išmokamų jiems kas mėnuo už vežiojimą anglies; anglies pardavėjai neteksią 8 mil. dol. pelno, kurį kas mėnuo jie gauna nuo parduodamos anglies. Toliaus parodoma: nedirbs 175 tūkstančiai anglekasių, užsidarys 310 kasyklų, 55 Washeriai. Dabar kas mėnuo iškasama 6 mil. 700 tonų anglies.

Morganas — Suvienytų Valstijų Prezidentas. Socialistai (The National Socialists), kritikuodami dabartinius kandidatus į Suv. Valst. prezidentus, tvirtina, kad prezidentu bus išrinktas ne Debsas, bet J. Pierpont Morgan. Štai socialistų argumentas, su kuriuo kiekvienas turi sutikti. Wall street (Suv. Valst. finansų širdis) pilnai kontroliuoja Washingtoną. o Wall street visas Morgano žinioje ir kontrolėje. Geriausias šansas į kandidatus turi šie asmens: nuo republikonų partijos T. Rooseveltas ir W. H. Taftas; nuo demokratų partijos—Woodrow Wilson, teisėjas Harmon ir Oscar Underwood. Užpakalyj tų žmonių stovi Morganas. O čia ir faktai: Morgano svarbiausioji savastis, Plieno Trustas (Steel Trust) myli Rooseveltą, kurs niekadoms to trusto nepersekiojo. Apie Taftą daug nereikia kalbėti. Wilsono kandidaturą pirmutinis apskelbė Harvey, redaktorius, Harper's Weekly'o, kurio tikruoju savininku yra Morganas. Wall Street dabar "baltina" Wilsoną. Harmonas esąs senas ir ištikimas Morgano tarnas. Pagalios paskutinis kandidatas, Oscar Underwood, pats yra plieno dirbikas, ir, žinoma, nesipeš su Wall street'u. Matoma, kad Suvienytas Valstijas valdo ne žmonės, o plienas.

Baisios skaitlinės. Nelaimingieji atsitikimai ant Amerikos geležinkelių esą, anot tūlų žmonių nuomonės, mastu civilizacijai (?) mastuoti. 1910 m. Didžiojoje Britanijoje ant geležinkelių užmušta 23 pasazieriai ir 9 geležinkelio darbininkai; Suvienytose Valstijose: užmušta 217 pasazierių ir 715 geležinkelio darbininkų. Tais pačiais metais sužeista ant geležinkelių: Didžiojoje Britanijoje: 113 darbininkų, o Suvienytose Valstijose net 6.791!

Kaip aš pasilioviau rukes.

Daug rašoma apie tabaką, kad jis esą kenkia žmogaus sveikatai ir priartinąs žmogų prie susiuaikinimo. Taip yra: kas tik rūko, tas pat jaučias nesveikas: dejoja, vaitoja, kosti, spjaudos ir krūtine skundzias ir tt. O vienok tie rūkytojai kalba, būk be tabako ne galį apsieiti: velyg ne valgius būti, sako, o rūkyti—būtinai reikia gauti.

Tai neteisybė. Galima atprasti nuo rūkymo, tik reikia tvirtai sau įsakyti pamesti rūkymą. Aš pats tą smarvę rūkiau, nuo pat mužutėlio; dar žąsino ir gaidžio bijojaus, o tabaką jau rukiau! Mano tėvelis rūkė, 5-ki vyresni už mane broliai rūkė, o aš, jauniausias, dar labiau, ir rukiau per keturiasdešimtis metų! O čia ne vienas sakosi negalįs liauties rukes: rukes 10 ar 20 metų. Mane tik juokai ir piktumas ima, klausant tokių kalbų. Aš pats ir būdavau sakyti velyg nevalgius, bile parūkius. Vienok tai melas buvo. O kaip buvau pripratęs rūkyti, baisu! Budavau ką kita užmiršiu, nepaimsiu, o tabako ne; dar iš vakaro prisytaisydavau. Ar kuris turėjo tabako, ar ne, —o pas mane visada kišeniuj, dar ir draugai ne syki nuo Genučio yra "pasiskolinę" tabako. Aš rūkiau jį Žemaitijoje ir Amerikoje. O šiandien, jau arti šeši metai, kaip pamečiau ir pakol rūsiu gyvas daugiau nebrūkysiu! Kad man ir dykai duotų kas ir tabako ir valgio, kad tik inpratinus mane į rūkymą, tai to nedarysiu. Kur tabako rūkytojai sueina, tai aš jau ten tų "kvarpumų" negaliu uostyti. Nustojęs tabaką rūkyti, tuoj pasijutau sveikesnis. Ne man bereikia kosėti, nei man krūtinė beskauda, ir valgis man prie širdies gardus pasidarė; suvisai išrodo man, kad pasidariau lengvesnis žmogus. Į trejetą ar ketvertą mėnesių pasisvėriau, kiek svarų sveriu. O gi žiūriu, kad daugiau kaip 30-tis svarų priaugo.

Tai, broliai, kaip tabakas kenkia žmogaus sveikatai. Veliju visiems, kas rūkot, kad mestumėt rūkyti, o busite daug sveikesni. Teisybė, sunku antsyk numesti, ale yra galima, tik reikia norėti. O užėjo noras rūkyti—paimk kokią zobovėlę, medgalį padrožinėk, laikraštėlį paskaityk; laikykis tvirtai vieną dieną, laikykis antrą, laikykis sevaitę, laikykis ir antrą. Jau bus lengviau. Da laikykis nerūkęs mėnesį, antras mėnuo bus lengviau praleisti be rūkymo, trečiame mėnesyje visai nebnorėsi rūkyti. Paskiau ir tas dūmas nuo tabako bus nemielas ir trauksis nuo jo į šalį.

"Tėvynės" N3 skaičiau ir apie tabaką straipsnelį, ale kad kas būt metęs rūkyti—to niekur nepatėmijau? Ar-gi aš tik vienas toks, kad galėjau tai padaryti. Įstabu. Tatai patariu jums, broliai, meskit rūkymą, apie naudą jus pertikrins pati sveikata. Sveikatos velijantis jūsų brolis V. J. Genutis.

Kritika ir Bibliografija.

EUPHROSINA: *Etiketa arba taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiėjime su kitais. Išleido M. M. Račiutė, New York, 1911. 35 pusl., kaina 25c.*

Iki šiol niekas mus nemokino net ir elementariškos etiketos, būtent kaip reikia užsilaikyti santikiuose su kitais. "Etiketos" įžangoje aut. pasako: "pas mus, lietuvius, etiketa visai menkai da tepažįstama, ir todėl mes dažnai padarome gardžius juokus (sic!) žmonėms, kurie žino etiketą. Be to lietuviškoj kalboje nėra atsakančios knygos, kuri pamokintų etiketos..." Tų tai priežasčių verčiama autorė sakosi parašiusi šią kningelę. Šioje kningelėje, anot autorės, skaitytojas rasiąs "nurodymus, kaip kur reikia pasielgti visuose svarbesniuose atsitikimuose" (mano pabrėžta. K. V.).

Kningutėje randame šiuos skirsnius: I — Pasveikinimo būdai; II — Sveikinimasis rankos padavimu; III — Perstatymas (?) ir supažindinimas; IV — Atsilankymas ir svečiavimasis; V — Ko atlankytojas turi vengti; VI — Šeimyninkės pareigos laike svečių atsilankymo; VII — Taisyklės, kurios turi būti užlaikomos laike pasikalbėjimo; VIII — Ko reikia vengti laike pasikalbėjimo; IX — Taisyklės, kurios turi but pildomos laike valgymo prie stalo; X — Kas turi buti vengiama laike valgymo; XI — Valgymas su peiliu ir šakutėmis; XII — Taisyklės, kurių reikia prisilaikyti laike baliiaus; XIII — Kaip pasielgti ant gatvės; XIV — Taisyklės atlankymui viešų vietų; XV — Rėdymasis; XVI — Taisyklės vedusiems; XVII — Tėvų pareigos linkui vaikų; XVIII — Kaip namai turi buti užlaikomi; XIX — Ko reikia prisilaikyti kelionėje; XX — Įvairios taisyklės.

Iš skirsnių antgalvių matosi, kad kningelėje bandoma apimti gana daug dalykų, sulig kurių reikia mūsų jaunuomenei paduoti patarimai. Bet, pasižiūrėjus arčiaus, persitikrini, jog autorius savo užduotis ne visai pilnai teatliko. Pirmučiausia klaidą—autorius patarimus rankiojo iš "augštesnės publikos" gyvenimo, taigi vienur apsilenkta su daugybe tēmijamų mūsų tarpe paklaidų sulig etiketos, o kitur prirašyta tokie dalykai, be kurių mes lengvai galėtume apsieiti. Paveizdan, mūsų žmonės nemoka apsieiti su vyresniais ar augštesnes vietas draugijoje užimančiais žmonėmis vyriškosios lyties; nereikalautume čionai kito ko, kaip nurodymo bent elementariško mandagumo taisyklių. Pas mus apsireiškia arba brutališkas familijatiškumas, arba vėl vergiškas lankstymos, bjauri baudžiamos liekana. Nepaminėta net ir tai, kad, užėjus svečian bustan (ne "pagal užkvietimą svečiuoties"), reikia nusiimti kepurę; o tatai, man rodos, būtina pa-

brėžti net stambiomis raidėmis, nes tankiai mes kepurę bijomės nuimti, kur reikia. Abelnai, kaip matosi iš kningelės, autorius daugiausia atidžios atkreipė į santikius moterų ir su moterimis.

Tūlos taisyklės sulig etiketos paimta iš "amerikiečių etiketos elementoriaus" ir europietis, nežinąs jų, turi pasimokinti. Paveizdan, autorius liepia srėbti sriubą būtinai per šoną šaukšto, o Europoje liepiama tai daryti per galą; srėbimas per šoną laikoma vulgariškumu.

Mūsų nuomone, kningelėje randasi keli auksiniai patarimai, kurie reikėjo atspausdinti stambiomis raidėmis, būtent:

"Nepridera daryti patėmijimus apie kito kalbos nenuosėklumą" (p. 13); "Nepridera į savo kalbą prikašioti svetimų kalbų žodžių..." (p. 13); "Neskaitykit laiškų, kurie ne jums adresuoti" (p. 32); "Nesijuokkite iš kitų nelaimių" (p. 32) ir tt.

Pastebėtina, dėlko autorius skirsnyje XV, "Rėdymasis" nieko nepakalba apie svetimus plaukus ir įvairius kuodus mūsų moterų galvose, apie gorsetus, apie dažus veidui ir tt. Tai svarbus dalykas net ir higienos atžvilgiu.

Autorius labai mėgsta bučkius. Sk. XVI "Taisyklėse vedusiems" net ir pabarimus pataria visados pradėti "su bučkium", o piktą žodį "geriausia reikia atsakyti bučkium".

Abelnai imant, šios paklaidos nėra labai svarbios. Kningelė verta pasiskaityti kiekvienam ir kiekvienai, nesa tai pirmutinis tos rūšies išleidimas mūsų kalboje.

Kalbos atžvilgiu autorius neužsipelno pagirimo. Kalba begalo šiurkšti, o sakiniai daug kur beveik nesuprantami. Paveizdan, niekas šitaip nepasakys lietuviškai: "Lietuviai tankiai padaro gerą juoką žinantiems etiketą" (pusl. 21); arba: "niekadodos nepilkite surimą ant mėsos arba daržovių, kuomet patarnaujat kitiems, paduodami tą patį dalyką" (pusl. 18); "mes dažnai padarome gardžius juokus" (pusl. 3); "...nemandagus tartas žodis pagamina jums priešą" (pusl. 3) ir tt. Nukalta taip gi ir žodžiai: v i r š b a č i a i (pusl. 11) vietoje kaliošių, rōberių, ar mautų; k r a s ž e n k l i s (pusl. 34).

Prie pabaigos reikia pastebėti, jog kningelės kaina begalo augšta — 25 centai! Nejau leidėja išleido kningelę vien tiktai "biznio" atžvilgiu. Antra — nė viena mūsų laikraščių redakcija nepaminėjo tos kningelės; matoma, "Etiketos" leidėja pati neprisilaiko net elementariškos etikos (jai pasigarsinimo nepripažįsta) sulig mūsų redakcijų. K. V.—as.

Redakcijos atsakymai.

Pp. ŠVENDRAS, HER. STANKUS, A. DROZDIS, VINCAS KOMPANIERIUS, ANTIDOTAS. Gavome, ačiū. Succaus dosime.

P. GIRNIKAS. Jūsų feljetonėlis atsižymi gražiu stilium ir teisingai išreikštomis mintimis. Bet-gi negalime talpinti jį "Tėvynėje", nesa mes nenorime ardyti kitų kad ir neprielankių mūsų organizacijų, kaip tai yra daroma sulig mūsų pačių. Ar gražinti?

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėiko ateiviams reikalingos ukėsiskos popieros. 2 Ką reikia dary: norint pastot Suv. Valstiją ukėen. Kur ir kada galima paduot prašymą. 3 Ką turi zinoti pakol gausi ukėesystės popieras. 4 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai. 5 Dangelis kitų naudingų patarimų. Kągelė koždam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas J. Bendrick. **Kaina 25 centai.** Pinigus ir laiškus siųskite šiuo antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerks of Court. POTTSVILLE, PA.

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBĖJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Balušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
3252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Skaityk ir tēmyk, nes Jums yra reikalingos Daunoros skilvinės proškos.

Labai pasekminga gyduolė nuo visų vidūrinųjų ligų, kaip: sloginimas dvasios, jausmas sunkumo ir skausmas skilvyje po valgiui, rugštus skonis burnoj, atsirugimas, gazai viduriuose, nerviškuimas, nuvargimas, užkietėjimas vidurių ir t. t. Daunoros skilvinės proškos suteikia sveikatą, normalią apetitą sugrąžina ir stiprina visą organizmą. Prekė \$1.00, prisiunčiant per pačią \$1.10. Patari mai per laiškus dovanai.

Vincas Daunora
(Aptiekorius)

229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Vienatinė ir seniausia lietuviška AGENTURA.

Siunčiam pinigų ir šifkortes

Parduodam **Šifkortes** ant visų linijų geriausių ir greičiausių laivų į Europą ir iš Europos. Išvažiuojanti čia gali gauti laivą kada tiknori. Atvažiuojanti gauna iš čia šifkortes su lietuviškais pamokinimais, kaip reikia važiuoti, kaip kelionėje apsisaugoti nuo apgavikų kurie atvažiuojančių tankiai pinigų išvilioja. Kas iš čia turi pirkes šifkortę, tas niekuomet kelionėje netur kėblumo jėtik yra sveikas ant akių.

Siunčiam pinigų į visas dalis svieto saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą. Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

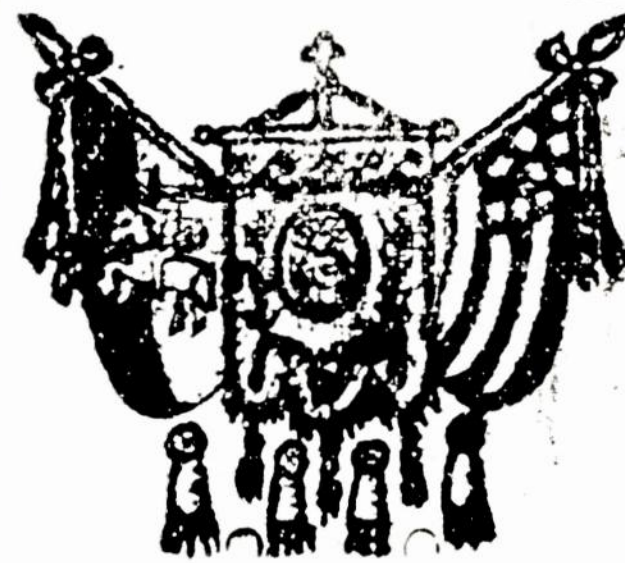
OFISO VALANDOS: Paprastoms dienoms nuo 8 iki 9 val. vakare. Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

Padarom visokius rejeentalus dokumentus pav: Doviernastis, Kontraktus, Testamentus, sukolektuojam dalis Lietuvoje ir atimam į Ameriką. Padarom Aktus Rejeentalus delei žemės ir kitų priklausančių savasčių. Tą viską darome su Konsulio paliudijimu.

Malonų Lietuviai! Su visokiais reikalais kreipkitės prie mūs, o visame busite kuoteisingiause aprupinti.

J. J. Paukštis ir K. Brazys

120-124 Grand St. - - - - - Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVĖ.

Guodotinoms tautiškomis ir bažnytinėms draugystėms išdirba: Karunas, Amerikoniškas vėlavas, Szarpas, Juostas, ženkiellus, kepures ir marszaikoms parejus, teipgi visus bažnytinus aprėdalus. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog įsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
netoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymė
Neuralgijos
nuo
Gerkles skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbet nė daktarai nė ligonbučiai, arba paslaptinoms ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpatinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisišiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane pridėdant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mūs reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigira šykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uzdarbys ir parduokite mūsų tvas Lietuviškas gyduoles, kurias mūs gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.